

ZMLUVA O EURÓPSKEJ ÚNII
(KONSOLIDOVANÉ ZNENIE)

PREAMBULA

JEHO VELIČENSTVO KRÁĽ BELGIČANOV, JEJ VELIČENSTVO KRÁĽOVNÁ DÁNSKA, PREZIDENT SPOLKOVEJ REPUBLIKY NEMECKO, PREZIDENT HELÉNSKEJ REPUBLIKY, JEHO VELIČENSTVO KRÁĽ ŠPANIELSKA, PREZIDENT FRANCÚZSKEJ REPUBLIKY, PREZIDENT ÍRSKA, PREZIDENT TALIANSKEJ REPUBLIKY, JEHO KRÁĽOVSKÁ VÝSOŠŤ VEĽKOVOJVODA LUXEMBURSKA, JEJ VELIČENSTVO KRÁĽOVNÁ HOLANDSKA, PREZIDENT PORTUGALSKEJ REPUBLIKY, JEJ VELIČENSTVO KRÁĽOVNÁ SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA ⁽¹⁾,

ODHODLANÍ pozdvihnúť na novú úroveň procesy európskej integrácie, ktoré sa začali založením Európskych spoločenstiev,

ČERPAJÚC inšpiráciu z kultúrneho, náboženského a humanistického dedičstva Európy, z ktorého sa vyvinuli univerzálne hodnoty nezrušiteľných a nescudziteľných práv ľudskej bytosti, slobody, demokracie, rovnosti a právneho štátu,

PRIPOMÍNAJÚC SI historický význam skončovania s rozdelením európskeho kontinentu a potrebu vytvoriť pevné základy pre budovanie budúcej Európy,

POTVRDZUJÚC oddanosť princípom slobody, demokracie, rešpektovania ľudských práv a základných slobôd a právneho štátu,

POTVRDZUJÚC svoju oddanosť základným sociálnym právam tak, ako sú vymedzené v Európskej sociálnej charte podpísanej 18. októbra 1961 v Turíne a v Charte základných sociálnych práv pracovníkov spoločenstva z roku 1989,

ŽELAJÚC SI prehĺbiť solidaritu medzi národmi pri rešpektovaní národnej histórie, kultúry a tradícií,

ŽELAJÚC SI ďalej posilňovať demokraciu a účinné fungovanie orgánov, aby v jednotnom inštitucionálnom rámci mohli lepšie plniť úlohy, ktorými sú poverené,

ODHODLANÍ dosiahnuť posilnenie a zblíženie ekonomík a zaviesť hospodársku a menovú úniu vrátane jednotnej a stabilnej meny v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy a Zmluvy o fungovaní Európskej únie,

ROZHODNUTÍ podporovať hospodársky a sociálny pokrok svojich národov so zreteľom na zásady trvalo udržateľného rozvoja a v rámci fungovania vnútorného trhu a posilnenia súdržnosti a ochrany životného prostredia a uskutočňovať politiku tak, aby bol rozvoj hospodárskej integrácie sprevádzaný súčasným pokrokom v iných oblastiach,

⁽¹⁾ Odvtedy sa stali členmi Európskej únie Bulharská republika, Česká republika, Estónska republika, Cyperská republika, Lotyšská republika, Litovská republika, Maďarská republika, Maltská republika, Rakúska republika, Poľská republika, Rumunsko, Slovinská republika, Slovenská republika, Fínska republika a Švédske kráľovstvo.

ODHODLANÍ zaviesť spoločné občianstvo pre všetkých štátnych príslušníkov jednotlivých členských krajín,

ROZHODNUTÍ uskutočňovať spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku vrátane postupného utvárania spoločnej obrannej politiky, ktorá by mohla viesť v súlade s ustanoveniami článku 42 k spoločnej obrane, čím sa upevní európska identita a nezávislosť v záujme posilnenia mieru, bezpečnosti a pokroku v Európe a vo svete,

ROZHODNUTÍ uľahčiť voľný pohyb osôb a pritom zaručiť bezpečnosť svojich národov utvorením priestoru slobody, bezpečnosti a práva v súlade a ustanoveniami tejto zmluvy a Zmluvy o fungovaní Európskej únie,

ODHODLANÍ pokračovať v procese čoraz užšieho spojenectva medzi národmi Európy, v ktorom sa v súlade s princípmi subsidiarity prijímajú rozhodnutia čo najbližšie k občanovi,

BERÚC DO ÚVAHY ďalšie etapy, ktoré treba dosiahnuť v záujme rozvoja európskej integrácie,

PRIJALI rozhodnutie založiť Európsku úniu a na tento účel boli menovaní títo splnomocnení zástupcovia za:

(zoznam splnomocnených zástupcov nie je reprodukován)

KTORÍ sa po výmene svojich plných mocí, formálne uznaných za správne a náležité, dohodli takto:

HLAVA I SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Článok 1 (pôvodný článok 1 ZEU) ⁽¹⁾

Touto zmluvou VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY zakladajú medzi sebou EURÓPSKU ÚNIU (ďalej len „Únia“), na ktorú členské štáty preniesli právomoci na dosiahnutie spoločných cieľov.

Táto zmluva predstavuje novú etapu v procese utvárania čoraz užšieho spojenectva medzi národmi Európy, v ktorom sa prijímajú rozhodnutia čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi.

Únia je založená na tejto zmluve a na Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluvy“). Tieto dve zmluvy majú rovnakú právnu silu. Únia nahrádza Európske spoločenstvo a je jeho právnym nástupcom.

⁽¹⁾ Tento odkaz je len orientačný. Pre podrobnejšie informácie, pozri tabuľky zhody medzi pôvodným a novým číslovaním zmlúv.

Článok 2

Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.

Článok 3

(pôvodný článok 2 ZEU)

1. Cieľom Únie je presadzovať mier, svoje hodnoty a blaho svojich národov.
2. Únia ponúka svojim občanom priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb spolu s príslušnými opatreniami týkajúcimi sa kontroly na vonkajších hraniciach, azylu, prisťahovalectva a predchádzania trestnej činnosti a boja s ňou.
3. Únia vytvára vnútorný trh. Usiluje sa o trvalo udržateľný rozvoj Európy založený na vyváženom hospodárskom raste a cenovej stabilite, o sociálne trhové hospodárstvo s vysokou konkurencieschopnosťou zamerané na dosiahnutie plnej zamestnanosti a sociálneho pokroku, ako aj o vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zlepšenie jeho kvality. Podporuje vedecký a technický pokrok.

Bojuje proti sociálnemu vylúčeniu a diskriminácii a podporuje sociálnu spravodlivosť a ochranu, rovnosť medzi ženami a mužmi, solidaritu medzi generáciami a ochranu práv dieťaťa.

Podporuje hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a solidaritu medzi členskými štátmi.

Rešpektuje svoju bohatú kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a zabezpečuje zachovávanie a zveľaďovanie európskeho kultúrneho dedičstva.

4. Únia vytvorí hospodársku a menovú úniu, ktorej menou je euro.
5. Únia vo vzťahoch so zvyškom sveta potvrdzuje a podporuje svoje hodnoty a záujmy a prispieva k ochrane svojich občanov. Prispieva k mieru, bezpečnosti, trvalo udržateľnému rozvoju Zeme, k solidarite a vzájomnému rešpektovaniu sa národov, k voľnému a spravodlivému obchodu, k odstráneniu chudoby a k ochrane ľudských práv, najmä práv dieťaťa, ako aj k prísnemu dodržiavaniu a rozvoju medzinárodného práva, najmä k dodržiavaniu zásad Charty Organizácie Spojených národov.
6. Únia dosahuje svoje ciele primeranými prostriedkami podľa rozsahu, v akom boli na ňu zmluvami prenesené príslušné právomoci.

Článok 4

1. V súlade s článkom 5 právomoci, ktoré na Úniu neboli zmluvami prenesené, zostávajú právomocami členských štátov.
2. Únia rešpektuje rovnosť členských štátov pred zmluvami, ako aj ich národnú identitu, obsiahnutú v ich základných politických a ústavných systémoch vrátane regionálnych a miestnych samospráv. Rešpektuje ich základné štátne funkcie, najmä zabezpečovanie územnej celistvosti štátu, udržiavanie verejného poriadku a zabezpečovanie národnej bezpečnosti. Predovšetkým národná bezpečnosť ostáva vo výlučnej zodpovednosti každého členského štátu.
3. Podľa zásady lojálnej spolupráce sa Únia a členské štáty vzájomne rešpektujú a vzájomne si pomáhajú pri vykonávaní úloh, ktoré vyplývajú zo zmlúv.

Členské štáty prijímú všetky opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy, aby zabezpečili plnenie záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv alebo z aktov inštitúcií Únie.

Členské štáty pomáhajú Únii pri plnení jej úloh a neprijímú žiadne opatrenie, ktoré by mohlo ohroziť dosiahnutie cieľov Únie.

Článok 5

(pôvodný článok 5 ZES)

1. Vymedzenie právomocí Únie sa spravuje zásadou prenesenia právomocí. Vykonávanie právomocí Únie sa spravuje zásadou subsidiarity a proporcionality.
2. Podľa zásady prenesenia právomocí Únia koná len v medziach právomocí, ktoré na ňu preniesli členské štáty v zmluvách na dosiahnutie cieľov v nich vymedzených. Právomoci, ktoré na Úniu neboli v zmluvách prenesené, zostávajú právomocami členských štátov.
3. Podľa zásady subsidiarity koná Únia v oblastiach, ktoré nepatria do jej výlučnej právomoci, len v takom rozsahu a vtedy, ak ciele zamýšľané touto činnosťou nemôžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť na ústrednej úrovni alebo na regionálnej a miestnej úrovni, ale z dôvodov rozsahu alebo účinkov navrhovanej činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie.

Inštitúcie Únie uplatňujú zásadu subsidiarity v súlade s Protokolom o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality. Národné parlamenty zabezpečujú dodržiavanie zásady subsidiarity v súlade s postupom ustanoveným v uvedenom protokole.

4. Podľa zásady proporcionality neprekračuje obsah a forma činnosti Únie rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov zmlúv.

Inštitúcie Únie uplatňujú zásadu proporcionality v súlade s Protokolom o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality.

Článok 6

(pôvodný článok 6 ZEU)

1. Únia uznáva práva, slobody a zásady uvedené v Charte základných práv Európskej únie zo 7. decembra 2000 upravenej 12. decembra 2007 v Štrasburgu, ktorá má rovnakú právnu silu ako zmluvy.

Ustanovenia charty žiadnym spôsobom nerozširujú právomoci Únie vymedzené v zmluvách.

Práva, slobody a zásady v charte sa vykladajú v súlade so všeobecnými ustanoveniami hlavy VII charty, ktorými sa upravuje jej výklad a uplatňovanie a pri riadnom zohľadnení vysvetliviek, na ktoré sa v charte odkazuje a ktoré označujú zdroje týchto ustanovení.

2. Únia pristúpi k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Týmto pristúpením nie sú dotknuté právomoci Únie vymedzené v zmluvách.

3. Základné práva tak, ako sú zaručené Európskym dohovorem o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ako vyplývajú z ústavných tradícií spoločných pre členské štáty, predstavujú všeobecné zásady práva Únie.

Článok 7

(pôvodný článok 7 ZEU)

1. Na základe odôvodneného návrhu jednej tretiny členských štátov, Európskeho parlamentu alebo Európskej komisie môže Rada štvorpätinovou väčšinou svojich členov po získaní súhlasu Európskeho parlamentu rozhodnúť, že existuje jasné riziko vážneho porušenia hodnôt uvedených v článku 2 niektorým členským štátom. Pred prijatím takéhoto rozhodnutia Rada vypočuje príslušný členský štát a v súlade s tým istým postupom mu môže adresovať vhodné odporúčania.

Rada pravidelne overuje, či dôvody, na základe ktorých prijala rozhodnutie, ešte stále trvajú.

2. Európska rada môže na návrh jednej tretiny členských štátov alebo na návrh Európskej komisie a po získaní súhlasu Európskeho parlamentu jednomyseľne rozhodnúť o existencii závažného alebo pretrvávajúceho porušenia hodnôt uvedených v článku 2 niektorým členským štátom, a to po vyzvaní tohto členského štátu, aby predložil svoje stanovisko.

3. Ak je prijaté rozhodnutie podľa odseku 2, môže Rada kvalifikovanou väčšinou rozhodnúť o pozastavení určitých práv vyplývajúcich z uplatňovania zmlúv pre príslušný členský štát vrátane hlasovacieho práva zástupcu vlády tohto členského štátu na zasadnutiach Rady. Rada pritom zohľadní možné následky takéhoto pozastavenia na práva a povinnosti fyzických a právnických osôb.

Závazky príslušného členského štátu vyplývajúce zo zmlúv zostávajú pre tento štát v každom prípade aj naďalej záväzné.

4. Rada môže následne kvalifikovanou väčšinou rozhodnúť o zmene alebo odvolaní opatrení prijatých podľa odseku 3 v dôsledku zmeny situácie, ktorá viedla k ich zavedeniu.

5. Pravidlá hlasovania, ktoré sa na účely tohto článku vzťahujú na Európsky parlament, Európsku radu a Radu, sú ustanovené v článku 354 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 8

1. Únia rozvíja osobitné vzťahy so susednými krajinami s cieľom vytvoriť priestor prosperity a dobrého susedstva, ktorý je založený na hodnotách Únie a charakterizovaný blízkymi a mierovými vzťahmi založenými na spolupráci.

2. Na účely odseku 1 môže Únia uzatvárať s dotknutými krajinami osobitné dohody. Tieto dohody môžu obsahovať vzájomné práva a povinnosti, ako aj možnosť spoločne prijímať opatrenia. Ich vykonávanie je predmetom pravidelných konzultácií.

HLAVA II

USTANOVENIA O DEMOKRATICKÝCH ZÁSADÁCH

Článok 9

Únia dodržiava pri všetkých svojich činnostiach zásadu rovnosti občanov, ktorým sa dostáva rovnakej pozornosti zo strany jej inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr. Občanom Únie je každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu. Občianstvo Únie dopĺňa štátne občianstvo a nenahrádza ho.

Článok 10

1. Fungovanie Únie je založené na zastupiteľskej demokracii.

2. Občania sú na úrovni Únie priamo zastúpení v Európskom parlamente.

Členské štáty sú zastúpené v Európskej rade hlavami štátov alebo predsedami vlád a v Rade svojimi vládami, ktoré samotné sú demokraticky zodpovedné buď svojim národným parlamentom, alebo svojim občanom.

3. Každý občan má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie. Rozhodnutia sa prijímajú podľa možnosti čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi.

4. Politické strany na európskej úrovni prispievajú k formovaniu európskeho politického vedomia a k vyjadrovaniu vôle občanov Únie.

Článok 11

1. Inštitúcie dávajú primeraným spôsobom občanom a reprezentatívnym združeniam možnosť verejne vyjadrovať a vymieňať si názory na všetky oblasti činnosti Únie.
2. Inštitúcie udržiavajú otvorený, transparentný a pravidelný dialóg s reprezentatívnymi združeniami a občianskou spoločnosťou.
3. Európska komisia vedie rozsiahle konzultácie s dotknutými stranami s cieľom zabezpečiť súdržnosť a transparentnosť činností Únie.
4. Občania Únie, ktorých počet dosiahne najmenej jeden milión a ktorí sú štátnymi príslušníkmi významného počtu členských štátov, sa môžu ujať iniciatívy a vyzvať Európsku komisiu, aby v rámci svojich právomocí predložila vhodný návrh vo veciach, o ktorých sa občania domnievajú, že na účely uplatňovania zmlúv je potrebný právny akt Únie.

Postupy a podmienky predloženia takejto iniciatívy sú ustanovené v súlade s článkom 24 prvým odsekom Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 12

Národné parlamenty aktívne prispievajú k dobrému fungovaniu Únie tým, že:

- a) ich v súlade s Protokolom o úlohe národných parlamentov v Európskej únii inštitúcie Únie informujú o návrhoch legislatívnych aktov Únie, ktoré im zasielajú;
- b) dohliadajú na dodržiavanie zásady subsidiarity v súlade s postupmi ustanovenými v Protokole o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality;
- c) sa v rámci priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti zúčastňujú na mechanizmoch hodnotenia vykonávania politík Únie v tejto oblasti v súlade s článkom 70 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a že sa zapájajú do politickej kontroly Europolu a hodnotenia činnosti Eurojustu v súlade s článkami 88 a 85 uvedenej zmluvy;
- d) sa zúčastňujú na postupoch revízie zmlúv v súlade s článkom 48 tejto zmluvy;
- e) sa im oznamujú žiadosti o prístupenie k Únii v súlade s článkom 49 tejto zmluvy;
- f) sa zúčastňujú medziparlamentnej spolupráce medzi národnými parlamentmi a Európskym parlamentom v súlade s Protokolom o úlohe národných parlamentov v Európskej únii.

HLAVA III USTANOVENIA O INŠTITÚCIÁCH

Článok 13

1. Únia má k dispozícii inštitucionálny rámec, ktorého účelom je podporovať jej hodnoty, sledovať jej ciele, slúžiť jej záujmom, záujmom jej občanov a členských štátov, ako aj zabezpečovať konzistentnosť, efektívnosť a kontinuitu jej politik a činností.

Inštitúciami Únie sú:

- Európsky parlament,
- Európska rada,
- Rada,
- Európska komisia (ďalej len „Komisia“),
- Súdny dvor Európskej únie,
- Európska centrálna banka,
- Dvor audítorov.

2. Každá inštitúcia koná v medziach právomocí, ktoré sú jej zverené zmluvami, a v súlade s postupmi, podmienkami a cieľmi v nich ustanovenými. Inštitúcie navzájom v plnej miere spolupracujú.

3. Ustanovenia o Európskej centrálnej banke a Dvore audítorov, ako aj podrobné ustanovenia o ostatných inštitúciách, sa nachádzajú v Zmluve o fungovaní Európskej únie.

4. Európskemu parlamentu, Rade a Komisii pomáha Hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov s poradnou funkciou.

Článok 14

1. Európsky parlament spoločne s Radou vykonáva legislatívne a rozpočtové funkcie. Vykonáva funkciu politickej kontroly a poradnú funkciu v súlade s podmienkami ustanovenými v zmluvách. Volí predsedu Komisie.

2. Európsky parlament sa skladá zo zástupcov občanov Únie. Ich počet nepresiahne sedemsto päťdesiat plus predseda. Zastúpenie občanov je zostupne proporčné, pričom každý členský štát má najmenej šesť členov. Žiadny členský štát nemá pridelených viac ako deväťdesiatšesť kresiel.

Európska rada prijme jednomyseľne na základe iniciatívy Európskeho parlamentu a s jeho súhlasom rozhodnutie, ktorým sa ustanoví zloženie Európskeho parlamentu, dodržiavajúc zásady uvedené v prvom pododseku.

3. Poslanci Európskeho parlamentu sú volení vo všeobecných, priamych a slobodných voľbách tajným hlasovaním na volebné obdobie piatich rokov.
4. Európsky parlament si z radov svojich poslancov volí predsedu a predsedníctvo.

Článok 15

1. Európska rada dáva Únii potrebné podnety na jej rozvoj a určuje jej všeobecné politické smerovanie a priority. Nevykonáva legislatívnu funkciu.
2. Európska rada sa skladá z hláv štátov alebo predsedov vlád členských štátov, ako aj svojho predsedu a predsedu Komisie. Jej práce sa zúčastňuje vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.
3. Európska rada zasadá dvakrát za polrok, zvoláva ju jej predseda. Ak si to vyžaduje program rokovania, členovia Európskej rady môžu rozhodnúť, že každému z nich bude pomáhať minister, a v prípade predsedu Komisie, člen Komisie. Ak si to vyžaduje situácia, predseda zvolá mimoriadne zasadnutie Európskej rady.
4. Rozhodnutia Európskej rady sa prijímajú konsenzom, ak nie je v zmluvách ustanovené inak.
5. Európska rada volí svojho predsedu kvalifikovanou väčšinou na funkčné obdobie dva a pol roka s možnosťou opätovného zvolenia na jedno funkčné obdobie. Európska rada môže v prípade prekážok vo výkone funkcie alebo závažného pochybenia jeho funkčné obdobie ukončiť podľa rovnakého postupu.
6. Predseda Európskej rady:
  - a) predsedá Európskej rade a podnecuje jej prácu;
  - b) zabezpečuje prípravu a plynulosť práce Európskej rady v spolupráci s predsedom Komisie a na základe práce Rady pre všeobecné záležitosti;
  - c) usiluje sa uľahčiť dosiahnutie súdržnosti a konsenzu v rámci Európskej rady;
  - d) po každom zasadnutí Európskej rady predkladá správu Európskemu parlamentu.

Predseda Európskej rady na svojej úrovni a z titulu svojej funkcie zabezpečuje zastupovanie Únie navonok v záležitostiach týkajúcich sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky bez toho, aby boli dotknuté právomoci vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.

Predseda Európskej rady nesmie vykonávať vnútroštátnu funkciu.

Článok 16

1. Rada spolu s Európskym parlamentom vykonáva legislatívne a rozpočtové funkcie. Vykonáva funkcie tvorby politik a koordinačné funkcie v súlade s podmienkami ustanovenými v zmluvách.
2. Rada sa skladá z jedného zástupcu každého členského štátu na ministerskej úrovni, ktorý môže zaväzovať vládu príslušného členského štátu a hlasovať za ňu.
3. Rada sa uznáva kvalifikovanou väčšinou s výnimkou prípadov, keď zmluvy ustanovujú inak.
4. Od 1. novembra 2014 je kvalifikovaná väčšina vymedzená ako väčšina rovnajúca sa najmenej 55 % členov Rady, ktorí pozostávajú najmenej z pätnástich členov a zastupujú členské štáty zahŕňajúce najmenej 65 % obyvateľstva Únie.

Blokujúcu menšinu musia tvoriť najmenej štyria členovia Rady, v opačnom prípade sa kvalifikovaná väčšina považuje za dosiahnutú.

Ostatné pravidlá, ktorými sa spravuje hlasovanie kvalifikovanou väčšinou, sú ustanovené v článku 238 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

5. Prechodné ustanovenia o vymedzení kvalifikovanej väčšiny uplatniteľné do 31. októbra 2014, ako aj ustanovenia uplatniteľné od 1. novembra 2014 do 31. marca 2017, sú ustanovené v Protokole o prechodných ustanoveniach.

6. Rada zasadá v rôznych zloženiach, ktorých zoznam sa prijíma v súlade s článkom 236 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Rada pre všeobecné záležitosti zabezpečuje konzistentnosť práce rôznych zložení Rady. Pripravuje zasadnutia Európskej rady a spolu s predsedom Európskej rady a Komisiou zabezpečuje ich nadväznosť.

Rada pre zahraničné veci rozpracúva vonkajšiu činnosť Únie na základe strategických usmernení stanovených Európskou radou a zabezpečuje, aby činnosť Únie bola konzistentná.

7. Za prípravu práce Rady je zodpovedný Výbor stálych predstaviteľov vlád členských štátov.

8. Počas rokovania a hlasovania o návrhu legislatívneho aktu sú zasadnutia Rady verejné. Na tento účel je každé zasadnutie Rady rozdelené na dve časti, pričom jedna časť sa zaoberá prerokovávaním legislatívnych aktov Únie a druhá nelegislatívnymi činnosťami.

9. Zloženiam Rady s výnimkou zloženia Rady pre zahraničné veci predsedajú zástupcovia členských štátov v Rade na základe zásady rovnosti rotácie v súlade s článkom 236 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 17

1. Komisia podporuje všeobecný záujem Únie a na tento účel sa ujíma vhodných iniciatív. Zabezpečuje uplatňovanie zmlúv, ako aj opatrení prijatých inštitúciami na ich základe. Dohliada na uplatňovanie práva Únie pod kontrolou Súdneho dvora Európskej únie. Plní rozpočet a riadi programy. Vykonáva koordinačné, výkonné a riadiace funkcie v súlade s podmienkami ustanovenými v zmluvách. S výnimkou spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a iných prípadov ustanovených v zmluvách zabezpečuje zastupovanie Únie navonok. Dáva iniciatívy na ročné a viacročné programovanie Únie v snahe dosiahnuť medziinštitucionálne dohody.

2. Legislatívne akty Únie môžu byť prijaté len na základe návrhu Komisie, pokiaľ zmluvy neustanovujú inak. Iné akty sa prijímajú na základe návrhu Komisie, ak tak ustanovujú zmluvy.

3. Funkčné obdobie Komisie je päťročné.

Členovia Komisie sú vybraní na základe ich celkových schopností a ich európskej angažovanosti spomedzi osôb, ktoré poskytujú záruky úplnej nezávislosti.

Komisia je pri vykonávaní svojich úloh úplne nezávislá. Bez toho, aby bol dotknutý článok 18 ods. 2, členovia Komisie nesmú žiadať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády, inštitúcie, orgánu alebo úradu alebo agentúry. Musia sa zdržať akéhokoľvek konania, ktoré je nezlučiteľné s ich funkciou alebo plnením ich úloh.

4. Komisia vymenovaná medzi nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy a 31. októbrom 2014 sa skladá z jedného štátneho príslušníka za každý členský štát vrátane jej predsedu a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, ktorý je jedným z jej podpredsedov.

5. Od 1. novembra 2014 sa Komisia skladá z takého počtu členov vrátane jej predsedu a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, ktorý zodpovedá dvom tretinám počtu členských štátov, pokiaľ Európska rada nerozhodne jednomyselne o zmene tohto počtu.

Členovia Komisie sú vybraní spomedzi štátnych príslušníkov členských štátov na základe systému striktno rovnej rotácie medzi členskými štátmi, ktorý umožňuje zohľadniť demografické a geografické spektrum všetkých členských štátov. Tento systém zavedie jednomyselne Európska rada v súlade s článkom 244 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

6. Predseda Komisie:

a) vydáva usmernenia pre prácu Komisie;

b) rozhoduje o vnútornej organizácii Komisie a zabezpečuje, aby konala konzistentne, efektívne a ako kolektívny orgán;

c) spomedzi členov Komisie vymenúva podpredsedov s výnimkou vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.

Člen Komisie sa vzdá funkcie, ak ho o to požiada predseda. Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku sa vzdá funkcie v súlade s postupom ustanoveným v článku 18 ods. 1, ak ho o to požiada predseda.

7. Zohľadňujúc voľby do Európskeho parlamentu a po príslušných konzultáciách navrhne Európska rada kvalifikovanou väčšinou Európskemu parlamentu kandidáta na funkciu predsedu Komisie. Tohto kandidáta volí Európsky parlament väčšinou svojich členov. Ak tento kandidát nezíska požadovanú väčšinu, Európska rada kvalifikovanou väčšinou navrhne do jedného mesiaca nového kandidáta, ktorého volí Európsky parlament podľa rovnakého postupu.

Rada po spoločnej dohode so zvoleným predsedom prijme zoznam ostatných osôb, ktoré navrhuje vymenovať za členov Komisie. Sú vybraní na základe návrhov členských štátov v súlade s kritériami ustanovenými v odseku 3 druhom pododseku a odseku 5 druhom pododseku.

Predseda, vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a ostatní členovia Komisie podliehajú ako celok schváleniu Európskeho parlamentu. Na základe tohto schválenia vymenuje Európska rada kvalifikovanou väčšinou Komisiu.

8. Komisia sa ako celok zodpovedá Európskemu parlamentu. V súlade s článkom 234 Zmluvy o fungovaní Európskej únie môže Európsky parlament hlasovať o návrhu na vyslovenie nedôvery Komisii. Ak je takýto návrh prijatý, členovia Komisie sa musia kolektívne vzdať svojich funkcií a vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku sa musí vzdať svojich funkcií, ktoré vykonáva v rámci Komisie.

Článok 18

1. Európska rada kvalifikovanou väčšinou a so súhlasom predsedu Komisie vymenuje vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku. Európska rada môže ukončiť jeho funkčné obdobie rovnakým postupom.

2. Vysoký predstaviteľ vedie spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku Únie. Svojimi návrhmi prispieva k tvorbe tejto politiky a uskutočňuje ju ako splnomocnenec Rady. To isté sa vzťahuje na spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku.

3. Vysoký predstaviteľ predsedá Rade pre zahraničné veci.

4. Vysoký predstaviteľ je jedným z podpredsedov Komisie. Zabezpečuje konzistentnosť vonkajšej činnosti Únie. V rámci Komisie zodpovedá za úlohy, ktoré jej v tejto súvislosti prislúchajú v oblasti vonkajších vzťahov, a za koordináciu ostatných aspektov vonkajšej činnosti Únie. Pri vykonávaní týchto právomocí v rámci Komisie a len v súvislosti s týmito právomocami je vysoký predstaviteľ viazaný postupmi, ktoré upravujú fungovanie Komisie v rozsahu, ktorý je zlučiteľný s odsekmi 2 a 3.

Článok 19

1. Súdny dvor Európskej únie sa skladá zo Súdneho dvora, Všeobecného súdu a osobitných súdov. Zabezpečuje dodržiavanie práva pri výklade a uplatňovaní zmlúv.

Členské štáty ustanovia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej právnej ochrany.

2. Súdny dvor tvoria sudcovia, jeden za každý členský štát. Pomáhajú mu generálni advokáti.

Všeobecný súd tvoria sudcovia, najmenej jeden za každý členský štát.

Sudcovia a generálni advokáti Súdneho dvora a sudcovia Všeobecného súdu sú vybraní z osôb, ktoré poskytujú záruku úplnej nezávislosti a spĺňajú podmienky uvedené v článkoch 253 a 254 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Sú vymenovaní na základe spoločnej dohody vlád členských štátov na funkčné obdobie šiestich rokov. Sudcovia a generálni advokáti môžu byť opätovne vymenovaní.

3. Súdny dvor Európskej únie v súlade so zmluvami rozhoduje:

- a) o žalobách podaných členským štátom, inštitúciou alebo fyzickou osobou alebo právnickou osobou;
- b) o prejudiciálnych otázkach o výklade práva Únie alebo platnosti aktov prijatých inštitúciami na základe žiadosti vnútroštátnych súdnych orgánov;
- c) v iných prípadoch ustanovených zmluvami.

HLAVA IV

USTANOVENIA O POSILNEJ SPOLUPRÁCI

Článok 20

(pôvodné články 27a až 27e, 40 až 40b a 43 až 45 ZEU a pôvodné články 11 a 11a ZES)

1. Členské štáty, ktoré majú v úmysle nadviazať medzi sebou posilnenú spoluprácu v rámci iných ako výlučných právomocí Únie, môžu využiť jej inštitúcie a vykonávať tieto právomoci uplatňovaním príslušných ustanovení zmlúv, v medziach a podľa postupov ustanovených v tomto článku a v článkoch 326 až 334 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Posilnená spolupráca je zameraná na podporu dosiahnutia cieľov Únie, ochranu jej záujmov a posilňovanie jej integračného procesu. Je vždy otvorená pre všetky členské štáty v súlade s článkom 328 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

2. Rozhodnutie, ktorým sa povoľuje posilnená spolupráca, prijme Rada ako poslednú možnosť, keď sa zistí, že ciele takejto spolupráce nemôže Únia ako celok dosiahnuť v primeranom čase, a za predpokladu, že sa na nej zúčastní najmenej deväť členských štátov. Rada sa uznáva v súlade s postupom ustanoveným v článku 329 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

3. Všetci členovia Rady sa môžu zúčastniť na jej rokovaníach, ale hlasovania sa zúčastňujú len členovia Rady zastupujúci členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na posilnenej spolupráci. Pravidlá hlasovania sú ustanovené v článku 330 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

4. Akty prijaté v rámci posilnenej spolupráce sú záväzné len pre zúčastnené členské štáty. Nepovažujú sa za *acquis*, ktoré musia prijať kandidátske štáty na prístupenie k Únii.

HLAVA V

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O VONKAJŠEJ ČINNOSTI ÚNIE A OSOBITNÉ USTANOVENIA O SPOLOČNEJ ZAHRANIČNEJ A BEZPEČNOSTNEJ POLITIKE

KAPITOLA 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O VONKAJŠEJ ČINNOSTI ÚNIE

Článok 21

1. Činnosť Únie na medzinárodnej scéne sa spravuje zásadami, ktoré sa uplatnili pri jej založení, rozvoji a rozšírení a ktoré hodlá podporovať vo zvyšku sveta: demokracia, právny štát, univerzálnosť a nedeliteľnosť ľudských práv a základných slobôd, zachovávanie ľudskej dôstojnosti, rovnosť a solidarita a dodržiavanie zásad Charty Organizácie Spojených národov a medzinárodného práva.

Únia sa usiluje o rozvoj vzťahov a budovanie partnerstiev s tretími krajinami a s medzinárodnými, regionálnymi alebo svetovými organizáciami, ktoré uznávajú spoločné zásady uvedené v prvom pododseku. Presadzuje mnohostranné riešenia spoločných problémov, najmä v rámci Organizácie Spojených národov.

2. Únia vymedzuje a uskutočňuje spoločné politiky a činnosti a pracuje na dosahovaní vysokého stupňa spolupráce vo všetkých oblastiach medzinárodných vzťahov s cieľom:

a) uchovávať svoje hodnoty, základné záujmy, bezpečnosť, nezávislosť a celistvosť;

- b) upevňovať a podporovať demokraciu, právny štát, ľudské práva a zásady medzinárodného práva;
- c) zachovávať mier, predchádzať konfliktom a posilňovať medzinárodnú bezpečnosť v súlade s cieľmi a zásadami Charty Organizácie Spojených národov, zásadami Helsinského záverečného aktu a cieľmi Parížskej charty vrátane tých, ktoré sa týkajú vonkajších hraníc;
- d) podporovať trvalo udržateľný hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj rozvojových krajín s hlavným cieľom odstrániť chudobu;
- e) povzbudzovať integráciu všetkých krajín do svetového hospodárstva aj prostredníctvom postupného odstraňovania prekážok v medzinárodnom obchode;
- f) prispievať k vypracovaniu medzinárodných opatrení na zachovávanie a zlepšovanie kvality životného prostredia a trvalo udržateľného hospodárenia so svetovými prírodnými zdrojmi s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj;
- g) pomáhať obyvateľstvu, krajinám a regiónom postihnutým prírodnými katastrofami alebo katastrofami spôsobenými ľudskou činnosťou a
- h) presadzovať medzinárodný systém založený na posilnenej mnohostrannej spolupráci a dobrej správe vecí verejných v celosvetovom meradle.

3. Pri rozvoji a vykonávaní vonkajšej činnosti Únie v rôznych oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto hlava a piata časť Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako aj pri rozvíjaní a uskutočňovaní svojich ostatných politík v ich vonkajších aspektoch zachováva Únia zásady a sleduje ciele uvedené v odsekoch 1 a 2.

Únia zabezpečuje vzájomný súlad medzi rôznymi oblasťami svojej vonkajšej činnosti a medzi nimi a ostatnými politikami. Rada a Komisia s pomocou vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zabezpečujú tento vzájomný súlad a na tento účel spolupracujú.

Článok 22

1. Na základe zásad a cieľov uvedených v článku 21 určuje Európska rada strategické záujmy a ciele Únie.

Rozhodnutia Európskej rady o strategických záujmoch a cieľoch Únie sa vzťahujú na spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku a na ostatné oblasti vonkajšej činnosti Únie. Tieto rozhodnutia sa môžu týkať vzťahov Únie s konkrétnou krajinou alebo regiónom, alebo môžu byť tematicky zamerané. Určujú ich dĺžku trvania a prostriedky, ktoré musia poskytnúť Únia a členské štáty.

Európska rada sa uznáva jednomyselne na základe odporúčania Rady prijatého podľa postupov ustanovených pre každú oblasť. Rozhodnutia Európskej rady sa vykonávajú v súlade s postupmi určenými zmluvami.

2. Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku pre oblasť spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a Komisia pre ostatné oblasti vonkajšej činnosti môžu Rade predkladať spoločné návrhy.

KAPITOLA 2

OSOBITNÉ USTANOVENIA O SPOLOČNEJ ZAHRAŇIČNEJ A BEZPEČNOSTNEJ POLITIKE

ODDIEL 1

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Článok 23

Činnosť Únie na medzinárodnej scéne podľa tejto kapitoly sa spravuje zásadami, sleduje ciele a uskutočňuje sa v súlade so všeobecnými ustanoveniami uvedenými v kapitole 1.

Článok 24

(pôvodný článok 11 ZEU)

1. Právomoc Únie v záležitostiach spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky sa vzťahuje na všetky oblasti zahraničnej politiky a všetky otázky týkajúce sa bezpečnosti Únie vrátane postupného vymedzenia spoločnej obrannej politiky, ktorá môže viesť k spoločnej obrane.

Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika podlieha osobitným pravidlám a postupom. Vymedzuje a vykonáva ju jednomyseľne Európska rada a Rada s výnimkou prípadov, keď sa v zmluvách ustanovuje inak. Prijatie legislatívneho aktu sa vylučuje. Spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku uskutočňuje vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a členské štáty v súlade so zmluvami. Osobitná úloha Európskeho parlamentu a Komisie v tejto oblasti je vymedzená v zmluvách. Súdny dvor Európskej únie nemá vo vzťahu k týmto ustanoveniam právomoc s výnimkou jeho právomoci monitorovať súlad s článkom 40 tejto zmluvy a preskúmavať zákonnosť niektorých rozhodnutí, ako sa ustanovuje v článku 275 druhom odseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

2. V rámci zásad a cieľov svojej vonkajšej činnosti Únia uskutočňuje, vymedzuje a vykonáva spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku založenú na rozvoji vzájomnej politickej solidarity medzi členskými štátmi, identifikovaní otázok všeobecného záujmu a dosahovaní stále vyššieho stupňa zblíženia činností členských štátov.

3. Členské štáty aktívne a bezpodmienečne podporujú zahraničnú a bezpečnostnú politiku v duchu lojálnosti a vzájomnej solidarity a rešpektujú činnosť Únie v tejto oblasti.

Členské štáty spolupracujú na zvyšovaní a rozvoji svojej vzájomnej politickej solidarity. Zdržia sa akéhokoľvek konania, ktoré je v rozpore so záujmami Únie alebo ktoré by mohlo znížiť účinnosť jej pôsobenia ako súdržnej sily v medzinárodných vzťahoch.

Rada a vysoký predstaviteľ zabezpečujú dodržiavanie týchto zásad.

Článok 25

(pôvodný článok 12 ZEU)

Únia uskutočňuje spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku:

- a) vymedzením všeobecných usmernení;
- b) prijímaním rozhodnutí, ktoré vymedzujú:
  - i) aké akcie má Únia vykonať;
  - ii) aké pozície má Únia zaujať;
  - iii) opatrenia na vykonávanie rozhodnutí uvedených v bodoch i) a ii);
- a
- c) posilňovaním systematickej spolupráce medzi členskými štátmi pri uskutočňovaní ich politiky.

Článok 26

(pôvodný článok 13 ZEU)

1. Európska rada určuje strategické záujmy Únie, stanovuje ciele a vymedzuje všeobecné usmernenia spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky vrátane záležitostí, ktoré majú obranné dôsledky. Prijíma potrebné rozhodnutia.

Ak to medzinárodný vývoj vyžaduje, predseda Európskej rady zvolá mimoriadne zasadnutie Európskej rady s cieľom vymedziť strategické smery politiky Únie s ohľadom na takýto vývoj.

2. Rada tvorí spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku a prijíma rozhodnutia potrebné na vymedzenie a uskutočňovanie tejto politiky na základe všeobecných usmernení a strategických smerov vymedzených Európskou radou.

Rada a vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zabezpečia jednotu, dôslednosť a účinnosť konania Únie.

3. Spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku uskutočňuje vysoký predstaviteľ a členské štáty, pričom používajú prostriedky členských štátov a prostriedky Únie.

Článok 27

1. Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, ktorý predsedá Rade pre zahraničné veci, prispieva svojimi návrhmi k tvorbe spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a zabezpečuje vykonávanie rozhodnutí prijatých Európskou radou a Radou.
2. Vysoký predstaviteľ zastupuje Úniu v záležitostiach týkajúcich sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Vede politický dialóg s tretími stranami v mene Únie a vyjadruje pozíciu Únie v medzinárodných organizáciách a na medzinárodných konferenciách.
3. Vysokému predstaviteľovi pri výkone jeho funkcie pomáha Európska služba pre vonkajšiu činnosť. Táto služba pri svojej činnosti spolupracuje s diplomatickými službami členských štátov a pozostáva z úradníkov z príslušných útvarov generálneho sekretariátu Rady a Komisie, ako aj z personálu dočasne vyslaného diplomatickými službami členských štátov. Organizáciu a fungovanie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť upraví Rada rozhodnutím. Rada sa uznáva na návrh vysokého predstaviteľa po porade s Európskym parlamentom a po získaní súhlasu Komisie.

Článok 28

(pôvodný článok 14 ZEU)

1. Keď si medzinárodná situácia vyžaduje operačnú činnosť Únie, Rada prijme potrebné rozhodnutia. Tieto rozhodnutia stanovujú ciele, rozsah a prostriedky, ktoré Únia dostane k dispozícii, a ak je to potrebné, aj dobu trvania a podmienky ich uskutočnenia.

Pri zmene okolností, ktoré podstatne ovplyvnia záležitosť, ktorá je predmetom takého rozhodnutia, preskúma Rada zásady a ciele tohto rozhodnutia a prijme nevyhnutné rozhodnutia.

2. Rozhodnutia uvedené v odseku 1 zaväzujú členské štáty pri prijímaní svojich pozícií a výkone svojej činnosti.

3. V prípade akéhokoľvek plánu prijať vnútroštátnu pozíciu alebo vnútroštátnu akciu pri uplatňovaní rozhodnutia uvedeného v odseku 1, dotknutý členský štát o tomto včas oznámi informácie, aby sa v prípade potreby mohlo v Rade uskutočniť predbežné prerokovanie. Povinnosť poskytnutia predbežných informácií sa nevzťahuje na opatrenia, ktoré sú iba vnútroštátnou transpozíciou rozhodnutí Rady.

4. V prípadoch naliehavej potreby vyplývajúcej zo zmeny situácie, ak Rada neprijala revíziu rozhodnutia uvedeného v odseku 1, môžu členské štáty prijať nevyhnutné naliehavé opatrenia so zreteľom na všeobecné ciele uvedeného rozhodnutia. Dotknutý členský štát o všetkých takýchto opatreniach okamžite upovedomí Radu.

5. Ak sa pri uplatňovaní rozhodnutia uvedeného v tomto článku vyskytnú podstatné ťažkosti, členský štát o nich informuje Radu, ktorá ich prerokuje a bude hľadať primerané riešenia. Takéto riešenia nesmú byť v rozpore cieľmi rozhodnutia uvedeného v odseku 1, ani znižovať jeho účinnosť.

Článok 29

(pôvodný článok 15 ZEU)

Rada prijíma rozhodnutia, ktoré vymedzujú pozíciu Únie k určitej záležitosti geografickej alebo vecnej povahy. Členské štáty zabezpečia, aby ich vnútroštátne politiky zodpovedali pozíciám Únie.

Článok 30

(pôvodný článok 22 ZEU)

1. Každý členský štát, vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku alebo vysoký predstaviteľ s podporou Komisie môžu Rade klásť akékoľvek otázky týkajúce sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a každý členský štát môže Rade predkladať iniciatívy a vysoký predstaviteľ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku alebo vysoký predstaviteľ s podporou Komisie môže predkladať Rade návrhy.

2. V prípadoch, ktoré si vyžadujú rýchle rozhodnutie, vysoký predstaviteľ zvolá do 48 hodín, alebo v naliehavých prípadoch v kratšom čase, z vlastného podnetu alebo na žiadosť členského štátu mimoriadne zasadanie Rady.

Článok 31

(pôvodný článok 23 ZEU)

1. Rozhodnutia podľa tejto kapitoly prijíma Európska rada a Rada jednomyseľne, pokiaľ nie je v tejto kapitole ustanovené inak. Prijatie legislatívneho aktu sa vylučuje.

Člen Rady, ktorý sa zdrží hlasovania, môže svoje zdržanie odôvodniť formálnym vyhlásením podľa tohto pododseku. V takom prípade nie je povinný uplatňovať rozhodnutie, avšak akceptuje, že rozhodnutie je pre Úniu záväzná. V duchu vzájomnej solidarity sa dotknutý členský štát zdrží akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo byť v rozpore alebo prekážať konaniu Únie založenom na tomto rozhodnutí, pričom ostatné členské štáty jeho stanovisko rešpektujú. Ak členovia Rady, ktorí k svojmu zdržaniu sa hlasovania vydajú takéto vyhlásenie, zastupujú aspoň jednu tretinu členských štátov predstavujúcich aspoň jednu tretinu obyvateľstva Únie, rozhodnutie nie je prijaté.

2. Bez ohľadu na ustanovenia odseku 1 Rada rozhoduje kvalifikovanou väčšinou:

- keď prijíma rozhodnutie, ktorým sa vymedzuje činnosť alebo pozícia Únie na základe rozhodnutia Európskej rady týkajúceho sa strategických záujmov a cieľov Únie, ktoré je uvedené v článku 22 ods. 1,
- keď prijíma rozhodnutie, ktorým sa vymedzuje činnosť alebo pozícia Únie, na návrh predložený vysokým predstaviteľom Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku na základe osobitnej žiadosti, ktorú mu predložila Európska rada z vlastnej iniciatívy alebo na základe iniciatívy vysokého predstaviteľa,

- pri prijímaní rozhodnutí o vykonaní rozhodnutia, ktorým sa vymedzuje činnosť alebo pozícia Únie,
- pri vymenovávaní osobitného zástupcu v súlade s článkom 33.

Ak člen Rady vyhlási, že zo zásadných a uvedených dôvodov národného záujmu zamýšľa namietať proti prijatiu rozhodnutia, ktoré sa má prijať kvalifikovanou väčšinou, hlasovanie sa neuskutoční. Vysoký predstaviteľ hľadá v bezprostrednej konzultácii s dotknutým členským štátom riešenie, ktoré by bolo pre tento štát prijateľné. Ak neuspeje, Rada môže kvalifikovanou väčšinou požiadať, aby sa daná záležitosť predložila Európskej rade na účely jednomyseľného prijatia rozhodnutia.

3. Európska rada môže jednomyseľne prijať rozhodnutie ustanovujúce, že Rada sa uznáva kvalifikovanou väčšinou v iných prípadoch, ako sú uvedené v odseku 2.
4. Odseky 2 a 3 sa nevzťahujú na rozhodnutia, ktoré majú vojenský alebo obranný dosah.
5. O procesných otázkach rozhoduje Rada väčšinou hlasov svojich členov.

Článok 32

(pôvodný článok 16 ZEU)

Členské štáty sa v rámci Európskej rady a Rady radia o všetkých otázkach zahraničnej a bezpečnostnej politiky všeobecného záujmu s cieľom vymedziť spoločný postup. Pred prijatím akéhokoľvek opatrenia na medzinárodnej scéne alebo pred prijatím akéhokoľvek záväzku, ktorým by mohli byť dotknuté záujmy Únie, sa každý členský štát poradí s ostatnými štátmi v rámci Európskej rady alebo Rady. Členské štáty zabezpečujú prostredníctvom zblížovania svojich činností, aby bola Únia schopná presadzovať svoje záujmy a hodnoty na medzinárodnej scéne. Členské štáty si navzájom prejavujú solidaritu.

Ak Európska rada alebo Rada vymedzila spoločný postup Únie v zmysle prvého pododseku, vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a ministri zahraničných vecí členských štátov koordinujú svoje činnosti v rámci Rady.

Diplomatické zastúpenia členských štátov a delegácie Únie v tretích krajinách a pri medzinárodných organizáciách spolupracujú a prispievajú k vypracovaniu a vykonávaniu spoločného postupu.

Článok 33

(pôvodný článok 18 ZEU)

Rada môže na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku vymenovať osobitného zástupcu s mandátom pre osobitné politické otázky. Osobitný predstaviteľ vykonáva svoju funkciu pod vedením vysokého predstaviteľa.

Článok 34

(pôvodný článok 19 ZEU)

1. Členské štáty koordinujú svoj postup v medzinárodných organizáciách a na medzinárodných konferenciách. Na týchto fórach konajú podľa pozícií Únie. Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zabezpečuje organizáciu tejto koordinácie.

V medzinárodných organizáciách a na medzinárodných konferenciách, na ktorých sa nezúčastňujú všetky členské štáty, zúčastnené štáty dodržia pozície Únie.

2. V súlade s článkom 24 ods. 3 informujú členské štáty zastúpené v medzinárodných organizáciách a na medzinárodných konferenciách, na ktorých za nezúčastňujú všetky členské štáty, členské štáty tam nezastúpené a vysokého predstaviteľa o všetkých veciach spoločného záujmu.

Členské štáty, ktoré sú zároveň členmi Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov zosúladujú svoj postup a v plnej miere informujú ostatné členské štáty a vysokého predstaviteľa. Členské štáty, ktoré sú členmi Bezpečnostnej rady, obhajujú pri výkone svojich funkcií pozície a záujmy Únie, bez dopadu na svoju zodpovednosť podľa ustanovení Charty Organizácie Spojených národov.

Ak Únia vymedzila pozíciu k téme, ktorá je na programe rokovania Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov, členské štáty zastúpené v Bezpečnostnej rade požiadajú, aby bol vysoký predstaviteľ vyzvaný predniesť pozíciu Únie.

Článok 35

(pôvodný článok 20 ZEU)

Diplomatické a konzulárne zastúpenia členských štátov a delegácie Únie v tretích krajinách a na medzinárodných konferenciách a ich zastúpenia v medzinárodných organizáciách spolupracujú tak, aby zabezpečili dodržiavanie a vykonávanie rozhodnutí, ktoré vymedzujú pozície a činnosť Únie, prijatých na základe tejto kapitoly.

Prehľadujú spoluprácu výmenou informácií a vypracovaním spoločných hodnotení.

Prispievajú k vykonávaniu práva občanov Únie na ochranu na území tretích krajín podľa článku 20 ods. 2 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako aj opatrení prijatých podľa článku 23 uvedenej zmluvy.

Článok 36

(pôvodný článok 21 ZEU)

Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku sa pravidelne radí s Európskym parlamentom o hlavných aspektoch a základných rozhodnutiach spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky a informuje ho o vývoji v týchto politikách. Zabezpečuje, aby boli názory Európskeho parlamentu náležite zohľadnené. Na informovaní Európskeho parlamentu sa môžu podieľať osobitní predstavitelia.

Európsky parlament môže klásť otázky Rade a vysokému predstaviteľovi alebo im dávať odporúčania. Dvakrát za rok uskutoční rozpravu o pokroku pri realizovaní spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky vrátane spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky.

Článok 37

(pôvodný článok 24 ZEU)

Únia môže uzatvárať dohody s jedným alebo viacerými štátmi, alebo medzinárodnými organizáciami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.

Článok 38

(pôvodný článok 25 ZEU)

Bez toho, aby bol dotknutý článok 240 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, monitoruje Politický a bezpečnostný výbor medzinárodnú situáciu v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje spoločná zahraničná a bezpečnostná politika, a prispieva k definovaniu politík podávaním stanovísk Rade na žiadosť Rady, vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku alebo z vlastného podnetu. Sleduje taktiež uskutočňovanie dohodnutých politík bez toho, aby boli dotknuté právomoci vysokého predstaviteľa.

V rámci tejto kapitoly Politický a bezpečnostný výbor vykonáva pod vedením Rady a vysokého predstaviteľa politickú kontrolu a strategické riadenie operácií krízového riadenia uvedených v článku 43.

Rada môže poveriť výbor, aby na účely a počas doby trvania operácie na riešenie krízovej situácie určených Radou prijímal príslušné rozhodnutia týkajúce sa politickej kontroly a strategického usmerňovania operácie.

Článok 39

V súlade s článkom 16 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a odchylné od jeho odseku 2 Rada prijme rozhodnutie ustanovujúce pravidlá, ktoré sa vzťahujú na ochranu fyzických osôb, pokiaľ ide o spracúvanie osobných údajov členskými štátmi pri výkone činností, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly, a pravidlá, ktoré sa vzťahujú na voľný pohyb takýchto údajov. Dodržiavanie týchto pravidiel podlieha kontrole nezávislých orgánov.

Článok 40

(pôvodný článok 47 ZEU)

Uskutočňovaním spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky nie je dotknuté uplatňovanie postupov a rozsah právomocí inštitúcií ustanovených zmluvami na výkon právomocí Únie uvedených v článkoch 3 až 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Rovnako nie je uskutočňovaním politík uvedených v týchto článkoch dotknuté uplatňovanie postupov a rozsah právomocí inštitúcií ustanovených zmluvami na výkon právomocí Únie podľa tejto kapitoly.

Článok 41

(pôvodný článok 28 ZEU)

1. Správne výdavky, ktoré vzniknú orgánom pri vykonávaní tejto kapitoly, idú na ťarchu rozpočtu Únie.

2. Prevádzkové výdavky, ktoré vzniknú pri vykonávaní tejto kapitoly, sa taktiež účtujú na ťarchu rozpočtu Únie, s výnimkou výdavkov vyplývajúcich z operácií s vojenskými alebo obrannými dôsledkami a prípadov, keď Rada jednomyseľne rozhodne inak.

V prípadoch, keď sa tieto výdavky neúčtujú na ťarchu rozpočtu Únie, ponesú ich členské štáty podľa kľúča hrubého národného produktu, pokiaľ Rada nerozhodne jednomyseľne inak. Pri výdavkoch vyplývajúcich z operácií s vojenskými alebo obrannými dôsledkami, nie sú členské štáty, ktorých zástupcovia v Rade vykonali formálne vyhlásenie podľa druhého pododseku článku 31 ods. 1, povinné prispievať na ich financovanie.

3. Rada prijme rozhodnutie, ktorým ustanoví osobitné postupy na zabezpečenie rýchleho prístupu k rozpočtovým prostriedkom Únie určeným na neodkladné financovanie iniciatív v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a najmä na prípravné činnosti misie uvedené v článku 42 ods. 1 a článku 43. Uznáva sa po porade s Európskym parlamentom.

Prípravné činnosti na misie uvedené v článku 42 ods. 1 a článku 43, ktoré nie sú účtované ako výdavok z rozpočtu Únie, sa financujú z počiatočného fondu, ktorý pozostáva z príspevkov členských štátov.

Rada prijíma kvalifikovanou väčšinou na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku rozhodnutia, ktorými sa ustanovia:

- a) podrobnosti vytvorenia a financovania počiatočného fondu, najmä finančné čiastky pridelené fondu,
- b) podrobnosti správy počiatočného fondu,

c) podrobnosti o finančnej kontrole.

Ak sa misia plánovaná v súlade s článkom 42 ods. 1 a článkom 43 nemôže účtovať ako výdavok z rozpočtu Únie, Rada oprávni vysokého predstaviteľa na používanie tohto fondu. Vysoký predstaviteľ predloží Rade správu o vykonávaní tejto úlohy.

ODDIEL 2

USTANOVENIA O SPOLOČNEJ BEZPEČNOSTNEJ A OBRANNEJ POLITIKE

Článok 42

(pôvodný článok 17 ZEU)

1. Spoločná bezpečnostná a obranná politika je neoddeliteľnou súčasťou spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Zabezpečuje Únii operačnú schopnosť využívajúc civilné a vojenské prostriedky. Únia ich môže využiť pri misiách mimo Únie na udržanie mieru, predchádzanie konfliktom a posilňovanie medzinárodnej bezpečnosti v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov. Pri plnení týchto úloh sa využívajú spôsobilosti poskytované členskými štátmi.

2. Spoločná bezpečnostná a obranná politika zahŕňa postupné vymedzenie spoločnej obrannej politiky Únie. Tá povedie k spoločnej obrane, keď o tom jednomyselne rozhodne Európska rada. V takom prípade Európska rada odporučí členským štátom prijať toto rozhodnutie v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami.

Politika Únie v zmysle tohto oddielu nemá vplyv na osobitý charakter bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov a rešpektuje záväzky niektorých členských štátov, ktoré vidia uskutočnenie svojej spoločnej obrany v Organizácii Severoatlantickej zmluvy (NATO) podľa Severoatlantickej zmluvy, a je v súlade so spoločnou bezpečnostnou a obrannou politikou utvorenou v tomto rámci.

3. Členské štáty dávajú Únii k dispozícii civilné a vojenské spôsobilosti na uskutočňovanie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, aby prispeli k cieľom vymedzeným Radou. Členské štáty, ktoré spoločne zriadia mnohonárodné sily, môžu dať aj tieto sily k dispozícii pre spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku.

Členské štáty sa zaväzujú, že budú postupne zlepšovať svoje vojenské spôsobilosti. Agentúra pre oblasť rozvoja obranných spôsobilostí, výskumu, nadobúdania a vyzbrojovania (ďalej len „Európska obranná agentúra“) určuje operačné požiadavky, presadzuje opatrenia na splnenie týchto požiadaviek, prispieva k identifikácii a prípadne k vykonávaniu akýchkoľvek opatrení potrebných na posilnenie priemyselnej a technologickej základne odvetvia obrany, podieľa sa na vymedzení európskej politiky v oblasti spôsobilostí a vyzbrojovania a pomáha Rade pri hodnotení zlepšovania vojenských spôsobilostí.

4. Na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku alebo na základe iniciatívy členského štátu prijíma Rada jednomyselne rozhodnutia, ktoré sa vzťahujú na spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku vrátane rozhodnutí o začatí misie uvedenej v tomto článku. Vysoký predstaviteľ môže, v prípade potreby spolu s Komisiou, navrhnúť použitie vnútroštátnych prostriedkov, ako aj nástrojov Únie.

5. Rada môže poveriť v rámci Únie skupinu členských štátov vykonaním určitej misie s cieľom zachovať hodnoty Únie a slúžiť jej záujmom. Na vykonanie takejto misie sa vzťahuje článok 44.

6. Tie členské štáty, ktorých vojenské spôsobilosti spĺňajú prísnejšie kritériá a ktoré v tejto oblasti prevzali navzájom väčšie záväzky s cieľom plniť najnáročnejšie misie, zavedú v rámci Únie stálu štruktúrovanú spoluprácu. Na takúto spoluprácu sa vzťahuje článok 46. Nie sú ňou dotknuté ustanovenia článku 43.

7. V prípade, že sa členský štát stane na svojom území obeťou ozbrojenej agresie, ostatné členské štáty sú povinné mu poskytnúť pomoc a podporu všetkými dostupnými prostriedkami, v súlade s článkom 51 Charty Organizácie Spojených národov. Tým nie je dotknutá osobitná povaha bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov.

Záväzky a spolupráca v tejto oblasti sú v súlade so záväzkami, ktoré vyplývajú z členstva v Organizácii Severoatlantickej zmluvy, ktorá zostáva pre členské štáty, ktoré sú jej členmi, základom ich kolektívnej obrany a fórom na jej uskutočňovanie.

Článok 43

1. Misie uvedené v článku 42 ods. 1, pri ktorých môže Únia použiť civilné a vojenské prostriedky, zahŕňajú spoločné operácie odzbrojovania, humanitárne a záchranné misie, misie vojenského poradenstva a vojenskej pomoci, misie na predchádzanie konfliktom a na udržiavanie mieru, misie bojových síl v rámci krízového riadenia vrátane misií na opätovné nastolenie mieru a stabilizačných operácií po ukončení konfliktu. Všetky tieto misie môžu prispievať k boju proti terorizmu, vrátane podpory tretích krajín v boji proti terorizmu na ich územiach.

2. Rada prijíma rozhodnutia týkajúce sa misií uvedených v odseku 1, pričom vymedzí ich ciele a rozsah, ako aj všeobecné podmienky na ich vykonávanie. Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku pod vedením Rady a v úzkom a nepretržitom kontakte s Politickým a bezpečnostným výborom zabezpečuje koordináciu civilných a vojenských aspektov týchto misií.

Článok 44

1. V rámci rozhodnutí prijatých v súlade s článkom 43 môže Rada poveriť vykonávaním určitej misie skupinu členských štátov, ktoré prejavia vôľu a majú potrebné spôsobilosti pre takúto misiu. Tieto členské štáty sa v spojení s vysokým predstaviteľom Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku navzájom dohodnú na riadení misie.

2. Členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na misii, pravidelne informujú Radu o pokroku z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť iného členského štátu. Tieto štáty bezodkladne predložia záležitosť Rade v prípade, ak má vykonávanie misie závažné dôsledky alebo si vyžaduje úpravu cieľa, rozsahu alebo podmienok misie, ktoré boli ustanovené rozhodnutiami uvedenými v odseku 1. V týchto prípadoch prijme Rada potrebné rozhodnutia.

Článok 45

1. Poslaním Európskej obrannej agentúry uvedenej v článku 42 ods. 3 a podliehajúcej vedeniu Rady je:

- a) prispievať k určovaniu cieľov vojenských spôsobilostí členských štátov a hodnoteniu dodržiavania záväzkov prijatých členskými štátmi v oblasti spôsobilostí;
- b) podporovať harmonizáciu operačných potrieb a prijímanie efektívnych a kompatibilných metód nadobúdania;
- c) navrhovať mnohostranné projekty na plnenie cieľov v oblasti vojenských spôsobilostí a zabezpečovať koordináciu programov vykonávaných členskými štátmi a riadenie osobitných programov spolupráce;
- d) podporovať výskum v oblasti obrannej technológie, koordinovať a plánovať spoločnú výskumnú činnosť a štúdie technických riešení, ktoré zodpovedajú budúcim operačným potrebám;
- e) prispievať k určovaniu a v prípade potreby k vykonávaniu všetkých užitočných opatrení na posilňovanie priemyselnej a technickej základne odvetvia obrany a na zvyšovanie efektívnosti vojenských výdavkov.

2. Európska obranná agentúra je otvorená všetkým členským štátom, ktoré majú záujem o účasť v nej. Rada kvalifikovanou väčšinou prijme rozhodnutie ustanovujúce štatút, sídlo a spôsob fungovania agentúry. Toto rozhodnutie zohľadní stupeň efektívnej účasti na činnostiach agentúry. V rámci agentúry sa vytvárajú osobitné skupiny pozostávajúce z členských štátov, ktoré sa zúčastňujú na spoločných projektoch. Agentúra plní svoje úlohy v prípade potreby v spojení s Komisiou.

Článok 46

1. Členské štáty, ktoré majú záujem o účasť na stálej štruktúrovanej spolupráci uvedenej v článku 42 ods. 6 a ktoré spĺňajú kritériá a prijali záväzky v oblasti vojenských spôsobilostí uvedené v Protokole o stálej štruktúrovanej spolupráci, oznámia svoj zámer Rade a vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.

2. Do troch mesiacov od oznámenia uvedeného v odseku 1 prijme Rada rozhodnutie o nadviazaní stálej štruktúrovanej spolupráce ustanovujúce zoznam zúčastnených členských štátov. Rada sa uznáša kvalifikovanou väčšinou po porade s vysokým predstaviteľom.

3. Každý členský štát, ktorý neskôr prejaví záujem o účasť na stálej štruktúrovanej spolupráci, oznámi svoj zámer Rade a vysokému predstaviteľovi.

Rada prijme rozhodnutie potvrdzujúce účasť dotknutého členského štátu, ktorý spĺňa kritériá a prijíma záväzky uvedené v článkoch 1 a 2 Protokolu o stálej štruktúrovanej spolupráci. Rada sa uznáva kvalifikovanou väčšinou po porade s vysokým predstaviteľom. Na hlasovaní sa zúčastnia len členovia Rady, ktorí zastupujú zúčastnené členské štáty.

Kvalifikovaná väčšina je vymedzená v súlade s článkom 238 ods. 3 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

4. Ak zúčastnený členský štát prestal spĺňať kritériá, alebo nie je schopný dodržiavať svoje záväzky uvedené v článkoch 1 a 2 Protokolu o stálej štruktúrovanej spolupráci, Rada môže prijať rozhodnutie o pozastavení účasti dotknutého členského štátu.

Rada sa uznáva kvalifikovanou väčšinou. Hlasovania sa zúčastňujú len členovia Rady, ktorí zastupujú zúčastnené členské štáty, s výnimkou dotknutého členského štátu.

Kvalifikovaná väčšina je vymedzená v súlade s článkom 238 ods. 3 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

5. Zúčastnený členský štát, ktorý si želá odstúpiť od stálej štruktúrovanej spolupráce, oznámi svoj zámer Rade, ktorá zoberie na vedomie ukončenie účasti dotknutého členského štátu.

6. Rozhodnutia a odporúčania Rady v rámci stálej štruktúrovanej spolupráce s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v odsekoch 2 až 5, sa prijímajú jednomyselne. Na účely tohto odseku sú na dosiahnutie jednomyselnosti potrebné len hlasy zástupcov zúčastnených členských štátov.

HLAVA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 47

Únia má právnu subjektivitu.

Článok 48

(pôvodný článok 48 ZEU)

1. Zmluvy sa môžu meniť a dopĺňať v súlade s riadnym revíznym postupom. Rovnako sa môžu meniť a dopĺňať v súlade so zjednodušenými revíznymi postupmi.

Riadny revízny postup

2. Vláda každého členského štátu, Európsky parlament alebo Komisia môžu predložiť Rade podnety na revíziu zmlúv. Tieto podnety môžu mať okrem iného za cieľ rozšíriť alebo zúžiť právomoci prenesené na Úniu zmluvami. Rada postúpi tieto podnety Európskej rade a oznámi ich národným parlamentom.

3. Ak Európska rada po porade s Európskym parlamentom a Komisiou prijme jednoduchou väčšinou rozhodnutie v prospech preskúmania navrhovaných zmien a doplnení, predseda Európskej rady zvolá konvent pozostávajúci zo zástupcov národných parlamentov, hláv štátov alebo predsedov vlád členských štátov, Európskeho parlamentu a Komisie. V prípade inštitucionálnych zmien v menovej oblasti sa uskutoční porada aj s Európskou centrálnou bankou. Konvent preskúma návrhy zmien a doplnení a prijme konsenzom odporúčanie konferencii zástupcov vlád členských štátov podľa odseku 4.

Európska rada môže po udelení súhlasu Európskeho parlamentu rozhodnúť jednoduchou väčšinou o nezvolaní konventu, ak to nie je odôvodnené rozsahom navrhovaných zmien a doplnení. V tom prípade vymedzí Európska rada mandát pre konferenciu zástupcov vlád členských štátov.

4. Konferenciu zástupcov vlád členských štátov zvolá predseda Rady s cieľom rozhodnúť vzájomnou dohodou o zmenách a doplneniach, ktoré sa majú vykonať v zmluvách.

Zmeny a doplnenia nadobudnú platnosť po ratifikácii všetkými členskými štátmi v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami.

5. Ak zmluvu, ktorou sa menia a dopĺňajú zmluvy, do uplynutia dvoch rokov od jej podpisu ratifikovali štyri pätiny členských štátov a jeden alebo viac členských štátov sa pri postupe ratifikácie stretli s ťažkosťami, záležitosť sa predloží Európskej rade.

Zjednodušené revízne postupy

6. Vláda každého členského štátu, Európsky parlament alebo Komisia môžu predložiť Európskej rade podnety na revíziu všetkých alebo niektorých ustanovení tretej časti Zmluvy o fungovaní Európskej únie týkajúcej sa vnútorných politík a činností Únie.

Európska rada môže prijať rozhodnutie, ktorým sa menia a dopĺňajú všetky alebo niektoré ustanovenia tretej časti Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Európska rada sa uznáva jednomyselne po porade s Európskym parlamentom a Komisiou a v prípade inštitucionálnych zmien v menovej oblasti aj s Európskou centrálnou bankou. Takéto rozhodnutie nenadobudne účinnosť, kým ho neschvália členské štáty v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami.

Rozhodnutie uvedené v druhom pododseku nesmie rozšíriť právomoci prenesené na Úniu zmluvami.

7. Ak sa v Zmluve o fungovaní Európskej únie alebo hlavne V tejto zmluvy ustanovuje, že Rada sa v určitej oblasti alebo v určitom prípade uznáva jednomyselne, môže Európska rada prijať rozhodnutie, ktoré oprávni Radu uznávať sa v tejto oblasti alebo v tomto prípade kvalifikovanou väčšinou. Tento pododsek sa nevzťahuje na rozhodnutia s vojenskými alebo obrannými dôsledkami.

Ak sa v Zmluve o fungovaní Európskej únie ustanovuje, že Rada prijíma legislatívne akty v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom, môže Európska rada prijať rozhodnutie umožňujúce prijatie takýchto aktov v súlade s riadnym legislatívnym postupom.

Každá iniciatíva Európskej rady na základe prvého alebo druhého pododseku sa oznámi národným parlamentom. Ak národný parlament oznámi svoj nesúhlas do šiestich mesiacov od tohto oznámenia, rozhodnutie uvedené v prvom alebo druhom pododseku sa neprijme. V prípade, že sa nevysloví nesúhlas, Európska rada môže rozhodnutie prijať.

Európska rada sa pri prijímaní rozhodnutí uvedených v prvom alebo druhom pododseku uznáva jednomyselne po udelení súhlasu Európskeho parlamentu, ktorý sa uznáva väčšinou svojich poslancov.

Článok 49

(pôvodný článok 49 ZEU)

O členstvo v Únii môže požiadať každý európsky štát, ktorý rešpektuje hodnoty uvedené v článku 2 a zaviazne sa ich podporovať. Táto žiadosť sa oznámi Európskemu parlamentu a národným parlamentom. Žiadajúci štát zašle svoju žiadosť Rade, ktorá sa uznáva jednomyselne po porade s Komisiou a po udelení súhlasu Európskeho parlamentu, ktorý sa uznáva väčšinou svojich poslancov. Zohľadnia sa podmienky prípustnosti schválené Európskou radou.

Podmienky prijatia a úpravy zmlúv, na ktorých je založená Únia a ktoré prijatie vyvolá, sú predmetom dohody medzi členskými štátmi a štátom žiadajúcim o prijatie. Táto dohoda sa predloží na ratifikáciu všetkým zmluvným štátom v súlade s ich príslušnými ústavnými predpismi.

Článok 50

1. Každý členský štát sa môže rozhodnúť vystúpiť z Únie v súlade so svojimi ústavnými požiadavkami.

2. Členský štát, ktorý sa rozhodne vystúpiť, oznámi svoj úmysel Európskej rade. V zmysle usmerení Európskej rady Únia dojedná a uzavrie s takým štátom dohodu, ktorá ustanoví spôsob jeho vystúpenia, pričom zohľadní rámec jeho budúcich vzťahov s Úniou. Táto dohoda sa dojedná v súlade s článkom 218 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Uzatvára ju v mene Únie Rada, ktorá sa uznáva kvalifikovanou väčšinou po udelení súhlasu Európskeho parlamentu.

3. Zmluvy sa prestanú vzťahovať na dotknutý členský štát odo dňa nadobudnutia platnosti dohody o vystúpení alebo v prípade, ak sa tak nestane, dva roky po oznámení uvedenom v odseku 2, pokiaľ Európska rada jednomyseľne nerozhodne o predĺžení tejto lehoty po dohode s dotknutým členským štátom.

4. Na účely odsekov 2 a 3 sa člen Európskej rady alebo Rady, ktorý zastupuje vystupujúci členský štát, nezúčastňuje na rokovaníach alebo rozhodnutiach Rady alebo Európskej rady, ktoré sa ho týkajú.

Kvalifikovaná väčšina je vymedzená v súlade s článkom 238 ods. 3 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

5. Ak štát, ktorý vystúpil z Únie, opätovne požiada o prístupenie, takáto žiadosť podlieha postupu uvedenému v článku 49.

Článok 51

Protokoly a prílohy k týmto zmluvám tvoria ich neoddeliteľnú súčasť.

Článok 52

1. Zmluvy sa vzťahujú na Belgické kráľovstvo, Bulharskú republiku, Českú republiku, Dánske kráľovstvo, Spolkovú republiku Nemecko, Estónsku republiku, Írsko, Helénsku republiku, Španielske kráľovstvo, Francúzsku republiku, Taliansku republiku, Cyperskú republiku, Lotyšskú republiku, Litovskú republiku, Luxemburské veľkovojevodstvo, Maďarskú republiku, Maltskú republiku, Holandské kráľovstvo, Rakúsku republiku, Poľskú republiku, Portugalskú republiku, Rumunsko, Slovinskú republiku, Slovenskú republiku, Fínsku republiku, Švédске kráľovstvo a Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska.

2. Územná pôsobnosť zmlúv je upresnená v článku 355 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 53

(pôvodný článok 51 ZEU)

Táto zmluva je uzatvorená na neobmedzený čas.

Článok 54

(pôvodný článok 52 ZEU)

1. Vysoké zmluvné strany ratifikujú túto zmluvu v súlade s ich ústavnými predpismi. Ratifikačné listiny sa uložia u vlády Talianskej republiky.

2. Táto zmluva nadobudne platnosť 1. januára 1993, za predpokladu že všetky ratifikačné listiny boli uložené, alebo ak sa tak nestane, prvý deň mesiaca nasledujúceho potom, čo posledný signatársky štát vykoná tento úkon na uloženie ratifikačných listín.

Článok 55

(pôvodný článok 53 ZEU)

1. Táto zmluva, vyhotovená v jedinom origináli v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, írskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom a talianskom jazyku, pričom znenia v každom z uvedených jazykov sú rovnako autentické, sa uloží v archívoch vlády Talianskej republiky, ktorá doručí overenú kópiu každej vláde ostatných signatárskych štátov.

2. Táto zmluva môže byť tiež preložená do akéhokoľvek iného jazyka určeného členským štátom, ak je tento jazyk v súlade s ústavným poriadkom tohto členského štátu úradným jazykom na celom jeho území alebo na jeho časti. Dotknuté členské štáty poskytnú overenú kópiu takýchto prekladov, ktoré sa uložia do archívov Rady.

NA DÔKAZ TOHO splnomocnení zástupcovia podpísali túto zmluvu.

V Maastrichte siedmeho februára tisíc deväťsto deväťdesiatdva.

(zoznam splnomocnených zástupcov nie je reprodukovany)
